

Sygn. akt V ACa 470/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 kwietnia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku – Wydział V Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Artur Lesiak (spr.)
Sędziowie:	SA Maryla Domel-Jasińska SA Włodzimierz Gawrylczyk
Protokolant:	st. sekr. sąd. Justyna Stankiewicz

po rozpoznaniu w dniu 24 kwietnia 2015 r. w Gdańsku na rozprawie

sprawy z powództwa A. G.

przeciwko Skarbowi Państwa - (...)w P.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w B.

z dnia 5 marca 2014 r. sygn. akt I C 782/11

I. oddala apelację;

II. nie obciąża powoda kosztami postępowania apelacyjnego.

Na oryginale właściwe podpisy.

Sygn. akt. V ACa 470/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 5 marca 2014 roku Sąd Okręgowy w B. oddalił powództwo A. G. przeciwko Skarbowi Państwa – (...)w P. o zapłatę kwoty 80.000 zł tytułem zadośćuczynienia i kwoty 120.000 zł tytułem odszkodowania oraz odstąpił od obciążania powoda kosztami procesu. Sąd I instancji ustalił, że powód od(...)odbywa karę dożywotniego pozbawienia wolności i przebywał w różnych jednostkach penitencjarnych w kraju. (...), a następnie na podstawie wykonanych w 2009 roku (...). (...). Pismem z dnia 28.07.2014r. (...).

Z dalszych ustaleń Sądu Okręgowego wynika, że powód został przewieziony do (...) P. w dniu 6 grudnia 2011 r. celem uzupełnienia(...). (...)

Sąd Okręgowy ustalił, że w powód wymaga (...)

Sąd Okręgowy ustalił również, że skargi powoda dotyczące sprawowania opieki medycznej były wnikliwie rozpoznawane, a powód był informowany o ich wynikach.

Oceniając żądanie powoda Sąd I instancji zważył, że powództwo nie jest zasadne i podlega oddaleniu. Sąd Okręgowy uznał, że przeprowadzone postępowanie dowodowe nie wykazało słuszności roszczenia powoda. Sąd Okręgowy na podstawie opinii biegłych sądowych (...) J. A. oraz Z. S. ustalił, że powód miał wykonane przez pozwanego wszelkie niezbędne badania celem ustalenia jego stanu zdrowia, na podstawie których (...). Biegli jednak podkreślili, że aktywność (...). Obecny stan zdrowia powoda nie stanowi bezwzględnej przesłanki do podjęcia leczenia (...).

(...) Ostateczną decyzję co do metody leczenia podejmuje lekarz kierując się naczelną zasadą medycyny „po pierwsze nie szkodzić”. Sąd Okręgowy uznał, że powód nie wykazał, by decyzją personelu medycznego pozwanego z grudnia 2011 r. o dyskwalifikacji powoda (...). Sąd I instancji wskazał, iż powód ma zapewniony dostęp do opieki lekarskiej. (...), jednakże w opinii tej biegli nie odnieśli się do tego, czy w przeszłości tj. w grudniu 2011 r. nie było przeciwwskazań do takiego leczenia. Opinia ta nie stanowi zatem dowodu, że pozwany nie podjął prawidłowego leczenia.

Mając powyższe argumenty na względzie Sąd Okręgowy wskazał, że powód nie wykazał, aby w związku z rozpoznaniem u niego (...)działanie pozwanego było nieprawidłowe, wyrządziło mu szkodę i by na skutek działań czy zaniechań pozwanego doznał krzywdy.

Mając na względzie powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 444§ 1 k.c. a contrario i art. 445 § 1 k.c. a contrario powództwo oddalił. O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. odstępując od obciążania powoda kosztami procesu.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wniósł powód A. G. zaskarżając je w całości i wnosząc o przyznanie słusznego zadośćuczynienia i odszkodowania wraz z odsetkami ustawowymi lub o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych, bezpodstawne oddalenie wniosków dowodowych na skutek czego Sąd I instancji dokonał wybiórczej oceny materiału dowodowego oraz naruszenie art. 444 k.c. i 68 Konstytucji RP oraz ratyfikowanej przez Rząd Polski konwencji E.T.P.Cz. w Strasburgu. Powód wniósł również o dopuszczenie oddalonych przez Sąd I instancji wniosków dowodowych oraz wniosków dowodowych, co do których Sąd I instancji się nie wypowiedział. W uzasadnieniu wskazał, że Sąd Okręgowy bezzasadnie oddalił wniosek o przesłuchanie biegłego oraz wiele innych wniosków dowodowych. Pokreślił, że nie dostarczono pełnej dokumentacji z leczenia go w pozwanej jednostce. Wskazał również, że Sąd Okręgowy nie dopuścił dowodu z opinii (...)oraz nie uwzględnił opinii biegłego (...) w sprawie prowadzonej przez Prokuraturę Rejonową (...)Powód zarzucił również Sądowi I instancji, że zbagatelizował opinię biegłych (...)z 17 stycznia 2013 r. Zaznaczył, że w trakcie postępowania przede wszystkim kwestionował decyzję (...)na podstawie której nie wdrożono leczenia jako pozbawioną podstaw i wskazane środki dowodowe służyły wykazaniu tego twierdzenia.

Pozwany w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie, oddalenie wniosków dowodowych zawartych w apelacji oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd zważył, co następuje:

Apelacja powoda nie jest zasadna i nie zasługuje na uwzględnienie.

Wbrew stawianym zarzutom, Sąd Okręgowy nie dopuścił się naruszenia powołanych w apelacji przepisów prawa i poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, na podstawie których wyprowadził właściwe wnioski prawne, dające podstawę do oddalenia powództwa. Ustalenia te i wnioski Sąd Apelacyjny przyjmuje za własne zwracając uwagę, że nie ma wobec tego potrzeby przeprowadzania na nowo w niniejszym uzasadnieniu oceny każdego ze zgromadzonych dowodów, a wystarczające będzie odniesienie się do tych argumentów i ocen, które zostały zakwestionowane w apelacji.

W istocie zarzuty powoda sprowadzały się do kwestionowania oceny dokonanej przez Sąd Okręgowy, iż stan (...)powoda w grudniu 2011 r. stanowił przeciwwskazanie do (...). Z uwagi na zarzuty apelacji, kwestionujące wydane w sprawie opinie i tym samym ustalony stan faktyczny, Sąd Apelacyjny uzupełnił postępowanie dowodowe, przeprowadzając dowód z opinii (...) J. M.. Opinia ta potwierdziła ustalenia dokonane przez Sąd I instancji, iż w grudniu 2011 r. istniały przeciwwskazania do podania A. G. w/w leków (dowód: opinia biegłego (...) J. M., k. 467-470).

Powyższą opinię należy ocenić jako w pełni wiarygodną, gdyż jest przejrzysta, logiczna, jasna, spójna i wyczerpująca. Została sporządzona w oparciu o dogłębną analizę dokumentacji medycznej oraz akt sprawy. Jej wnioski są jednoznaczne i zbieżne z wnioskami (...), który dwukrotnie (w dniach 9 i 14 grudnia 2011 r.) badał powoda.

W niniejszej sprawie ocena trafności decyzji (...) z grudnia 2011 r., iż stan zdrowia A. G. w owym czasie stanowi przeciwwskazanie (...)wymaga wiadomości specjalnych. Zgodnie z art. 278 § 1 k.p.c. w wypadkach wymagających wiadomości specjalnych sąd po wysłuchaniu wniosków stron co do liczby biegłych i ich wyboru może wezwać jednego lub kilku biegłych w celu zasięgnięcia ich opinii. Sąd może zażądać ustnego wyjaśnienia opinii złożonej na piśmie, może też w razie potrzeby zażądać dodatkowej opinii od tych samych lub innych biegłych (art. 286 k.p.c.).

Dowód z opinii biegłego ma szczególny charakter, gdyż korzysta się z niego w wypadkach wymagających wiadomości specjalnych. Z tego względu nie mają do niego zastosowania wszystkie zasady dotyczące postępowania dowodowego, a w szczególności art. 217 § 1 k.p.c. Dlatego nie można przyjąć, że sąd obowiązany jest dopuścić dowód z kolejnych biegłych, czy też opinii instytutu w każdym wypadku, gdy złożona opinia jest niekorzystna dla strony. Sąd ma obowiązek dopuszczenia dowodu z dalszej opinii, gdy zachodzi taka potrzeba, a więc wtedy, gdy opinia, którą dysponuje, zawiera istotne luki, bo nie odpowiada na postawione tezy dowodowe, jest niejasna, czyli nienależycie uzasadniona lub nieweryfikowalna, tj. gdy przedstawiona przez eksperta analiza nie pozwala organowi orzekającemu skontrolować jego rozumowania co do trafności jego wniosków końcowych (postanowienie SN z 19 sierpnia 2009 r., III CSK 7/09, LexPolonica nr 2413061, wyrok SN z 13 maja 2009 r., IV CSK 26/09, P.. 2009, nr 9-10, s. 258). Przepis art. 286 k.p.c. nie przewiduje obowiązku przesłuchania biegłego przed sądem w każdym wypadku. Brak jest takiej potrzeby, gdy opinia jest jasna i kompletna, w pełni odnosi się do zagadnień będących jej przedmiotem, wnioski biegłego nie budzą wątpliwości w świetle zasad wiedzy oraz doświadczenia życiowego, a jednocześnie opinia została sporządzona w sposób umożliwiający przesłuchanie, z punktu widzenia zasad wiedzy, doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania, analizy przez biegłego zagadnień będących przedmiotem opinii. (Wyrok SN z dnia 24 sierpnia 2011 r., IV CSK 551/10, LEX nr 1129153, wyrok SN z dnia 17 grudnia 1999 r., II UKN 273/99, OSNP 2001, nr 8, poz. 284, wyrok SN z dnia 4 grudnia 2007 r., OSNP 2009, nr 1-2, poz. 21, z dnia 15 lipca 2010 r., IV CSK 84/10, Lex nr 621352)

Należy również mieć na względzie, że opinie pozasądowe wykonane na zlecenie stron lub innych organów niż sąd orzekający, nawet jeżeli zostały sporządzone przez biegłego sądowego i w ramach postępowania (cywilnego, karnego czy administracyjnego), nie mogą być traktowane jak dowód z opinii biegłego. Stanowią co najwyżej dowód tego, że osoba, która podpisała taką ekspertyzę, złożyła oświadczenie zawarte w opinii oraz element stanowiska strony (wyroki SN z 11 czerwca 1974 r., II CR 260/74, LexisNexis nr (...); z 8 listopada 1988 r., II CR 312/88, LexisNexis nr (...); z 8 czerwca 2001 r., I PKN 468/2000, OSNP 2003, nr 8, poz. 197, LexisNexis nr (...)).

Mając na względzie powyższe podkreślić należy, że kwestia oceny stanu zdrowia i w konsekwencji możliwości przyjmowania(...)należy do sfery faktów, wymagających wiadomości specjalnych – wiedzy medycznej. Ustalenia w tym zakresie mogą być zatem dokonane wyłącznie na podstawie opinii biegłych, którzy taką wiedzę specjalną posiadają, co więcej – biegłych, którzy są powoływani w konkretnej sprawie. Opinia sporządzona w innej sprawie, dotycząca innego okresu, może posłużyć jedynie poddaniu w wątpliwość wniosków biegłych opiniujących w danej sprawie. Powoływana przez powoda opinia z dnia 18.10.2012 r. sporządzona do sprawy (...)prowadzonej przez Prokuraturę Rejonową (...)czy też opinia z dnia 17.01.2013 r. nie mogły być zatem w niniejszym postępowaniu oceniane jako dowód z opinii biegłego w rozumieniu art. 278 § 1 k.p.c., lecz spowodowały, że wnioski (...)zostały zweryfikowane

zarówno przez biegłych (...) J. A. i Z. S., jak również (...). J. M.. W związku z powyższym nie można mieć wątpliwości, co do trafności tezy postawionej przez (...) po badaniach powoda w dnia 9 i 14 grudnia 2011 r.

Powód kwestionując wydaną przez biegłego J. M. opinię w istocie nie zgłosił umotywowanych zastrzeżeń odnoszących się do treści samej opinii, lecz dokonał polemiki w przedmiocie dowodów na których opierał się biegły wydając opinię. Należy pokreślić, że to Sąd Apelacyjny określił ramy materiałów, które winien ocenić biegły sporządzając opinię, wykluczając przy tym badanie powoda. W ocenie Sądu Apelacyjnego dla rozstrzygnięcia sprawy istotny jest jedynie stan zdrowia A. G. w grudniu 2011 r. co jest możliwe do stwierdzenia jedynie na podstawie dokumentacji medycznej zgromadzonej w aktach sprawy oraz opinii biegłych(...)przeprowadzonych w niniejszej sprawie. W tym miejscu należy zaznaczyć, że zarzut, iż w aktach sprawy nie znajduje się cała dokumentacja medyczna istotna dla oceny stanu zdrowia powoda w grudniu 2011 r. jest gołosłowny i nie znajduje pokrycia w innych źródłach dowodowych. W szczególności biegli sporządzający opinie w niniejszej sprawie nie zgłaszali, aby znajdująca się w aktach dokumentacja była niepełna bądź fragmentaryczna. Powód nie wskazał również, jakich dokumentów miałyby brakować. Należy również pokreślić, że opinie na które powołuje się powód (z dnia 18.10.2012 r. sporządzona do sprawy(...)prowadzonej przez Prokuraturę Rejonową (...)oraz opinia z dnia 17.01.2013 r.) nie stoją w sprzeczności z opinią J. M., gdyż stwierdzają one stan zdrowia powoda w innym okresie niż ten, istotny dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Odnosząc się do zarzutu powoda naruszenia prawa materialnego, tj. art. 444 k.c. i 68 Konstytucji RP oraz ratyfikowanej przez rząd polski konwencji E.T.P.Cz. w Strasburgu należy stwierdzić, że powód w uzasadnieniu nie wykazał, w jaki sposób miałyby dojść do uchybienia tym przepisom oraz naruszenia jakiej konwencji czy też orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu się dopatruje. Sąd Apelacyjny rozpoznając ponownie sprawę nie dopatrzył się natomiast naruszenia powyższych przepisów przez Sąd I instancji. Należy bowiem wskazać, że w niniejszej sprawie brak jest zarówno bezprawnego działania pozwanego jak również szkody po stronie powoda.

Uznając apelację za bezzasadną Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł o jej oddaleniu.

Na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd Apelacyjny odstąpił od obciążenia apelującego kosztami postępowania odwoławczego. A. G. pozostaje w trudnej sytuacji materialnej. Nie ma żadnego majątku, a w związku z odbywaniem kary pozbawienia wolności nie uzyskuje dochodów. Ponadto w związku ze stanem zdrowia (...) i koniecznością oceny standardów zastosowanego leczenia na podstawie dopuszczonej dopiero przez sąd drugiej instancji opinii biegłego, mógł być subiektywnie przekonany o zasadności dochodzonego z tego tytułu roszczenia.